

Pressemeddelelse d. 21. november 2016

Fortsat stigning i multiresistente bakterier hos danske patienter

I 2015 var der igen en stigning i antallet af prøver med multiresistente bakterier fra patienter i Danmark. Udviklingen i bakterierne CPE og VRE må betegnes som bekymrende, viser opgørelserne i årets DANMAP-rapport om antibiotikaforbrug og resistensudvikling fra DTU Fødevarereinstituttet, DTU Veterinærinstituttet og Statens Serum Institut.

I 2015 blev der registreret 63 prøver med multiresistente CPE hos patienter på danske sygehuse. Det er næsten en fordobling i forhold til året før, hvor 36 prøver blev registreret med CPE, mens kun 31 prøver blev registreret fra 2008-2013. CPE giver oftest urinvejsinfektioner, men kan også give infektioner hos patienter med katetre og kan være årsag til både blodforgiftninger og meget alvorlige sygdomsforløb.

CPE står for Carbapenemase-producerende enterobakterier. Det er bakterier, der producerer enzymer, som kan gøre dem modstandsdygtige overfor en af de vigtigste typer af antibiotika, carbapenemerne.

Carbapenemer hører til de såkaldte kritisk vigtige antibiotika, da de bruges til at behandle alvorlige infektioner med bakterier med mange forskellige resistensegenskaber. Derudover har de få bivirkninger. For den enkelte patient kan carbapenem-resistente bakterier blive farlige, da de er særdeles vanskelige at bekæmpe med antibiotika. I de tilfælde må man ofte bruge antibiotika, som man har mindre erfaring med og som er forbundet med langt flere risici for bivirkninger.

Flere smittet med CPE i Danmark frem for i udlandet

Hvor de fleste patienter med CPE tidligere formentlig var blevet smittet i udlandet, har langt de fleste registrerede patienter de seneste to år ikke været ude at rejse, så det må formodes, at de er blevet smittet i Danmark – evt. i forbindelse med indlæggelse på hospitalet.

"Selv om der er tale om et begrænset antal patienter, er det en udvikling, der skal tages særdeles alvorligt, for vi har meget få midler mod carbapenemase-producerende bakterier," siger Ute Wolff Sönksen, afdelingslæge på Statens Serum Institut.

Også stigning i antallet af VRE

En anden type multiresistente bakterier, der skal tages alvorligt, er de vancomycin-resistente enterokokker, forkortet VRE.

Enterokokker giver oftest urinvejsinfektioner hos ældre eller syge mennesker, men de kan også føre til langt mere alvorlige infektioner såsom blodforgiftning og hjerteklapinfektioner.

Ofte behandles enterokokker med antibiotikatypen vancomycin, men VRE-bakterier er resistente overfor dette antibiotikum. Der findes antibiotika, der kan behandle VRE, men ligesom for CPE giver disse stoffer oftere bivirkninger for patienterne og er desuden forbundet med yderligere resistensudvikling.

I 2015 blev der registreret 372 prøver med VRE mod 297 i 2014, hvor der sås en tilsvarende stigning i forhold til 2013. I årene før 2013 var der færre end 50 prøver med VRE årligt.

30 af prøverne i 2015 var fra patienter med blodforgiftning, mens de resterende patienter havde mindre farlige infektioner, såsom urinvejsinfektion.

"Både CPE og VRE kan leve i tarmen i en længere periode, uden at patienten bliver syg eller får symptomer på infektion. Derudover kan VRE overleve i hospitalsmiljøet i lang tid, hvilket gør, at det bliver endnu mere vigtigt, at hospitaler følger infektionshygiejniske retningslinjer og derved forebygger udbrud blandt patienter på hospitaler," siger fagchef Brian Kristensen, Central Enhed for Infektionshygiejne på Statens Serum Institut.

Læs mere

DANMAP-programmet har siden 1995 overvåget brugen af antibiotika til mennesker og dyr i Danmark, og forekomsten af antibiotikaresistens blandt bakterier i dyr, mennesker og fødevarer. Bag DANMAP står DTU Fødevarainstitutet, DTU Veterinærinstituttet og Statens Serum Institut. DANMAP-rapporten er udarbejdet af DTU Fødevarainstitutet og Statens Serum Institut.

[Hent DANMAP-rapporten fra DANMAP's website.](#)

Kontakt

Afdelingslæge chef Ute Wolff Sönksen, uws@ssi.dk, tlf. 32 68 91 33
Fagchef Brian Kristensen, bkr@ssi.dk, tlf. 32 68 36 46

Fakta om CPE

Carbapenemer er en gruppe antibiotika, som bliver anvendt til at behandle alvorlige infektioner med multiresistente bakterier. Multiresistente ESBL-bakterier behandles ofte med carbapenemer.

CPE står for carbapenemase-producerende enterobakterier. Enterobakterier er betegnelsen for en meget stor gruppe tarmbakterier hvoraf E.coli og K.pneumoniae er de mest almindeligt forekommende i infektioner. CPE-bakterier er resistente overfor carbapenemer.

Fakta om VRE

Vancomycin er primær behandling ved alvorlige infektioner med antibiotikaresistente enterokokker, men både i Danmark og internationalt er der observeret en stigende forekomst af vancomycin-resistente enterokokker (VRE).

Mange VRE er desuden resistente overfor andre antibiotika, hvilket efterlader få behandlingsmuligheder.

Fakta om antibiotikaresistens

Behandling med antibiotika skal dræbe sygdomsfremkaldende bakterier i både dyr og mennesker. Desværre kan antibiotikabehandling også medføre, at bakterierne udvikler resistens overfor den type antibiotika, der behandles med, hvorfor disse så ikke har en effekt. Resistente bakterier kan smitte mellem mennesker, og bakterier kan overføre resistens til hinanden. Men resistente bakterier overlever som regel bedst, hvis der er antibiotika til stede. Derfor er det vigtigt at have et samlet fokus på at bruge så lidt antibiotika som muligt til både dyr og mennesker.

Bakterier kender ikke grænser, og antibiotikaresistens i et land kan dermed skabe problemer ud over landets grænser. Brugen af antibiotika til både dyr og mennesker er således et globalt problem.

Der er forskel på antibiotika. Nogle er mest målrettet mod en enkelt eller få bakteriearter og skaber kun lidt resistens. De bruges, når man ved hvilken bakterie, der er årsag til sygdommen. Andre har et bredere spektrum og rammer mange forskellige bakteriegrupper på en gang. De kan derfor bruges til at behandle en alvorlig infektion, før man ved hvilke bakterier, der forårsager sygdommen. Til gengæld er de ofte forbundet med resistensudvikling, også i nyttige og uskadelige bakterier som fx mange af bakterierne i tarmen, hvilket kan føre til fremvækst af resistente bakterier.

Ikke alle antibiotika er lige vigtige i behandlingen af mennesker. En række antibiotika har WHO udpeget som 'kritisk vigtige', fordi de er det eneste eller et af få antibiotika, der kan bruges til at behandle alvorlige eller livstruende infektioner hos mennesker. Disse typer inkluderer carbapenemer, 3. og 4. generations cefalosporiner, fluorkinoloner, makrolider og vancomycin.